

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα αρ. 10.—Για το Έξωτερικό αρ. 10

20 λεφτά το φύλλο λεφτά 20

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στα κίβρια της Πλατείας Συντάγματος, 'Ομόνοιας, 'Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχιοδρόμου ('Οφθαλμιατρείο) Σταθμού ύπογειου Σιδηροδρόμου ('Ομόνοια) στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, 'Εξάρχεια), στο βιβλιοπωλείο «'Εστίας» Γ. Κολάρου.

Στόν Πειραιά: Καπνοπωλείο Γ. Σπρού. 68. Βουβουλίνας αρ. 1, σιμά στην Τρούμπα 'Η συντροπή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ενός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

„ΕΙΝΑΙ

τόσο φιλέλληνες που άδρανούν μόνο και μόνο γιατί πρώτοι άδρανούν οι "Έλληνες". Λόγια του κ. 'Ωμόλλ αυτά, του σοφού επιστήμονα και αληθινού φίλου της πατρίδας μας. Και τα είπε στον α' Ελληνισμό και τα δημοσίευσαν κ' οι εφημερίδες. Πάει να πει λοιπόν πως οι Ρωμιοί τα διαβάσανε κι ο Θεός να δώσει και νάν τα νιώσανε.

Γιατί μόνο οά νιώσουμε τη βαθειά σημασία και τον πόνο τον αληθινό που κρύβουν αυτά τα λόγια, θα πάρουμε να γυρεύουμε με το κερί φιλέλληνες και θαρχινήσουμε πρώτα πρώτα οι ίδιοι να γινόμαστε "Έλληνες. Να ραχατεύουμε εμείς κάτω από τον ίσμο της 'Ακρόπολης και να ζητάμε από τους ξένους να φροντίσουν για τις δουλιές μας, είναι παράλογο και προσβλητικό για λεύτερους άνθρώ

πους. Πώς θα πούμε λ. χ. δι δ κ. Τιτόνι δέν είναι φιλέλληνας, όταν ο τελευταίος 'Ιταλός κούρσιος που βρίσκειται στην πόλη μας μπορεί, ή διαβάσει τις 'Αθηναϊκές εφημερίδες, να μάς πει: «Μά μήπως ή άφεντιά σας που λεγόσαστε κ' "Έλληνες, είσαστε φιλέλληνας;»

'Η «Μεταρρύθμιση» της περασμένης Τρίτης σε άρθρο της με τον τίτλο «Προδοτικά δημοσιεύματα» μάς αποκάλυψε πως σε 'Αθηναϊκές εφημερίδες «δημοσιεύθησαν ειδήσεις Μακεδονικαί καταπροδίδουσαι τον άγωνά, αί οποίαι θμίως ήσαν τελείως ανακριβείς και άγνοστοί». Καί Βουργάροι κομματαζήδες δέ θα φερνόντουσαν χειρότερα. Κι όμως οι εφημερίδες αυτές δέν τζούνε για τίποτα να πούνε προδοτίες και πουλημένους, και τους λένε δά κάθε μέρα, δους άγωνίζονται για τη δημοτική γλώσσα.

Για να ξαναγυρίσουμε στα λόγια του κ. 'Ωμόλλ, θυμούμαστε πως στα 97 οάν ήρθε εδω ή Γαριβάλδης άπόρησε που βρήκε τους δικούς μας να ουζητούνε στους καφενέδες και να γυρίζουνε στις πλατείες, ενώ μπορούσαν αξιόλογα να βρίσκονται στον πόλεμο. «'Εγώ έλεγα, είπε ή στρατηγός, πως θα βρω στην 'Αθήνα μονάχα γέροντες και σακάτηδες!»

Την ίδια εποχή δυό Ρωμιοί δημοσιογράφοι—δ ένας ήταν ή υποφαινόμενος—βγαίνοντας τα μεσάνυχτα από το γραφείο τους και τραβώντας κατά το Σύνταγμα που ήταν κόσμος και κοσμάκης μαζωμένος για να καμαρώνει τους Γαριβαλδινούς, ανταμώσαν ένα Γαριβαλδινό και τον άρωτήσανε τότε φεύγει το σώμα τους για τον πόλεμο. 'Ο Γαριβαλδίνος τους κοίταξε από την κορφή στα νύχια, χαμογέλασε, κι αντί να παντήσει τους άρωτήσανε κι αυτός:

— Καί ή άφεντιά σας πότε φεύγετε;

Τό συμπέρασμα σε δυό λόγια: 'Η Πατρίδα μας έχει ανάγκη από φιλέλληνες, είναι ή αλήθεια, μά της χρειάζονται λίγο και οι "Έλληνες.

ΜΙΑ ΔΙΚΗ

πούγινε τις προάλλες στο Βώλο μάς άπόδειξε τι περιδρομο τρώνε οι καλογέροι μας. 'Ο 'Ηγούμενος της Μονής Σενίχ κ' οι δυό σύμβουλοι του, κοιλαράδες όλοι—καθώς γράφουν τα Βολιώτικα φύλλα—δικαζόντουσαν γιατί πουλήσανε πενήντα τραγιά της Μονής και φάγανε τον παρζ. Οι άγιοι άνθρώποι άπόδειξαν πως όχι ή παρζ μά τα τραγιά φαγώθηκαν από τους ίδιους, γιατί τό Μοναστήρι, είπαν,

που δέν έχει περισσότερους από δέκα καλογέρους, καταλύει τό χρόνο διακόσιμ τραγιά, όχι τραγιάπουλα.

Τό δικαστήριο αντί να σεβαστεί τό ήρωικό στομάχι των άγιων άνθρώπων, τους έστειλε για λίγους μήνες στη φυλακή, ίσως για νάν τους αναγκάσει να κάνουν εκεί μέσα κάποια δίαιτα, άπαραίτητη για την υγεία τους.

ΕΝΑΣ

βουλευτής, ή Λαναράς του Βόλου, γύριζε μία νύχτα καροτσάδα, μεθυσμένος, στην εδδ Σταδίου κ' έπυροβολούσε στον άγέρα. Κάποιος αστυνόμος σταμάτησε την άμαξα, κατέβασε τον κ. βουλευτή απ' αυτήν και τον όδήγησε στη διεύθυνση της 'Αστυνομίας. 'Ο κ. Παπούλας πήρε τόνομά του και σάν είδε πως έχει να κάνει με βουλευτή, τον άφησε λεύτερο άφου όμως πρώτα, έτσι τουλάχιστο λένε, τούκανε μερικές φιλικές παρατήρησεις και διάταξε να περαστεί τόνομά του στο 'Αστυνομικό δελτίο.

'Ισια μ' εδω, βλέπετε, έχουμε να κάνουμε με ένα βουλευτή μεθυσμένο από δω κι εμπρός όμως μπαίνουμε στο χορό όλ' οι βουλευτάδες του Βόλου, οι άμεθύσιοι, παρακαλούμε, και φοβερίζουν την Κυβέρνηση πως θάν την άρνηθούν και θάν την πολεμήσουν, ά δέν πάψει τό διεθυντή της 'Αστυνομίας που πρόσβαλε τό συνάδερφό τους.

Οί βουλευτάδες του Βόλου, είπαμε, είταν άμέθυστοι όταν τό σκεφτήκανε αυτό, γιατί τέτιες σκέψεις και παρόμοιες φοβίες μονάχα μεθυσμένοι και παλαβοί μπορούνε νάν τις κάνουν.

ΛΙΓΟ

άκόμα και θα ξεπατωνότανε τό Κορωπί από τον έξανθηματικό τύφο όσο νάν τάποφασίσουν οι άρμόδιοι να στείλουν εκεί τον «άπολυμαντικό κλίβανο»—άγκαλά δέν ξέρουμε αν τα κατάφεραν ίσια με την ώρα και νάν τονε στείλουν.

Για να κινήσουν έναν κλίβανο χρειαστήκανε περισσότερες μέρες από όσες θάχρειάζότανε ή 'Αγγλία να κινήσει όλόκληρο τό στόλε της. Αυτό γίνεται πάντα. Καθε δουλιά με ραχάτι. Μονάχα όταν πρόκειται να κάνουμε τα ρουφετάκια μας δείχνουμε γληγοράδα λαγού.

ΔΕ ΜΠΟΡΕΙ

κανείς νάν άρνηθεί πως οι Δημοτικοί μας Σύμβου-

— Στάσου δω, άφέντη, μου κάνει ή δασοφύλακας.

'Εσκυψε με τρόπο και κρατώντας ψηλά με τό χέρι του τό τουφέκι, σύρτηκε άνάμεσα από τα χαμόκλαδα.

'Ακουμάστηκα με προσοχή. ακούγονταν οι μικρές τσεκουριές που κόβανε τα κλαρικά του δέντρου κ' ύστερα ή άνακατωμένος κρότος των τροχών μιας τελέγας. 'Ενα άλογο πέρασε.

— Στάσου άρέ, στάσου! έσκουζε ή Μπιρούκος. Στα λόγια αυτά ένας στεναγμός παράπονου άκολούθησε. 'Ενα κυνηγητό άρχισε: «'Αμ' δέ θα μου ξεφύγης, παπούλη μου, φώναζε ή δασοφύλακας. Στάσου, στάσου!» 'Ετρεξα προς τό μέρος που βγαίνανε τα σκουζιματα κι άφου σκόνταψα, όχι λίγες φορές, έφτασα κοντά στο ριγμένο δέντρο.

'Ο Μπιρούκος κράταγε με δύναμη τό χωριάτη ξαπλωμένο κατά γής. ως με είδε, τον άφησε να σηκωθεί. ήταν ένας κακομοίρης με βρωμερό πρόσωπο και άταχτα γένεια. λίγα πατήματα παρακεί ήταν ή τελέγα κ' ένα ψωράλογο.

'Ο δασοφύλακας, κρατώντας πάντα από τό γιακά τον κλέφτη, άδραξε τα γκέμια τάλόγου.

— 'Αει 'Αράπ' μου, είπε, και χέρι-χέρι!

— Πάρε δά και τό τσεκούρι, λείει ή χωριάτης.

— Καλά λές, κάνει ή Μπιρούκος, λίγο έλειψε να μάς πάη χαμένο ένα τσεκούρι! Φύγαμε. 'Εγώ βιάδιζα άποπίσω. Στο δρόμο, ή βροχή ξανάπιασε κ' έφάγαμε ένα ήρωικό βροχοχάλαζο.

'Υστερα από τόσα και τόσα, φτάσαμε στην κλύβα του δασοφύλακα.

'Ο Μπιρούκος άφησε τζόλογο μέσα στην αύλή, έδωσε τα σκυλιά και μάς είπε να μπορούμε.

'Ο κατάδικος κάθισε στον μπάγκο, άφου του έλυσε ή δασοφύλακας τις μανέττες.

— Μωρέ βροχή! είπ' ή Μπιρούκος, τώρα δέ μπορείτε να φύγετε. Πηγαίνετε να πλαγιάσετε. Στο πλάι σας θα βάλω και τουτον τον κόρακα.

— 'Οχι, φχαριστώ, μά μην του κάμης τίποτα. 'Ο χωριάτης μου έρριξε μια ματιά που με φχαριστούσε. άποφάσισα να βάλω μπροστά όλα μου τα δυνατά για να μαλακώσω τό δασοφύλακα.

'Ο κακομοιριασμένος ή άλλος στέκονταν άκίνητος σε μια γωνιά. τό πρόσωπό του είταν ίσχνό και δίχως ζωή, ή ματιά του σκοτεινή και γεμάτη άπελπισιά.

Τα παιδιά είχαν άποκοιμηθή. 'Ο Μπιρούκος κάθισε κοντά στο τραπέζι, κρατώντας τό κεφάλι στα χέρια του. 'Ολα ήταν ήσυχά. ένας γρύλλος μονάχος τραγουδούσε σε μιάν άκρη.

— Φόμα! Μπιρούκο, είπ' ή χωριάτης, Φόμα, Φόμα!

— Τί είναι;

— 'Ασε με να παγαίνω.

'Ο δασοφύλακας δέν άποκρίθηκε.

— Να σχωρεθούν τα πεθαμένα σου... βλέπεις... ή πείνα... άσε με μωρ' άσε με...

— Βρέ σας ξέρω γω σας! λείει ξερά ή δασοφύλακας, σ' όλη σας τη ζωή δουλειά σας είναι τό κλεψιμιό. Κλίθετε, κλίθετε ως που να πεθάνετε!

— 'Ασε με να παγαίνω! ξακολούθησε ή χωριάτης. 'Ακου, μωρ' παιδί μου, ή έπιστάτης μάς έφαγε.

— Δέν πρέπει γι' αυτό να γένης και κλέφτης.

'Ο χωριάτης άναστέναζε ή πυρετός τράνταζε τό κορμί του όλο κ' έτάχυνε την άνάπνια του.

— 'Αν άγαπάς μωρ' τό Θεό, φώναζε άπελπισμένα, άρσέ με! Τα παιδιά μου πεθαίνουν της πείνας κάτω κεί.

— Ποιός σου είπε νασαι κλέφτης!

— Τζόλόγο μου, ξακολούθησε, δέν έχω παρ' αυτό. 'Αρσέ με μωρ' να παγαίνω!

— 'Ε! φτάνει πιά, σάπα και ήσύχασε γιατί είν' ένας άφέντης δω πέρα.

'Ο Μπιρούκος άκούμπησε με τους άγκώνες ή-

λοι βαλθήκανε να υποστηρίζουνε γερὰ τὴ βιομηχανία τοῦ τόπου μας. Σὺς ἀραδιάζουμε τὰ βενηθήματα πού δώσανε σὲ διάφορους γνωστούς εμπόρους καὶ βιομηχάνους μας. Ὁ κ. Ἀνοτόπουλος ὁ Κεχηναῖος ἐπῆρε 500 δρ. γιατί, λέει, θὰ βγάλει βιβλίο οἱ «Πανσλαβισταί». Ὁ κ. Κουρούπης, ὁ ἐθνικώτατος, ἄλλες 500 γιατί θὰ βγάλει τὴν «Ἱστορίαν τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ Κουρούπη». Ὁ κ. Ἀρχάγγελος Βλάχος 200 δρ. γιὰ νὰ ἐλαιοχρωματίσει τὸ Σαϊζπῆρο. Ὁ κ. Χατζιδάκης 250 δρ. γιὰ νὰ καλαφατίσει τὰ «Πάτρια». Κι ἄλλοι Βιομήχανοι τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ ἄλλα διάφορα ποσά.

Ἡ ἀφεντιά τους, ἕνας κ' ἕνας, εἶναι ἐθνικοὶ ἀντρες ὅλοι τους, γι' αὐτὸ τρῶνε καὶ καλοχωνεύουν καὶ τὸ ἐθνικὸ χρῆμα. Οἱ δημοτικιστὰδες πούναὶ προδότες τρέφονται μὲ ρούβλια ἂν κ' ἡ πράξη τους, μπορεῖ κανεὶς νὰ πεῖ, εἶναι καθαυτὸ ἐθνικὴ ἀφοῦ τρώγοντας ρούβλια ἐξαντλοῦν οἰκονομικῶς τὴ Ρωσσία πού τόσο μάχεται καὶ πολεμάει, κατὰ τὴ φωτεινὴ τους κρίση, τὸν Ἑλληνισμό.

TRIANTA PENTE

Ἐθνικοὶ πατέρες πού υποστηρίζουν τὸ Ντεληγιάννη σκέφτονται, λέει, νὰ τὸν ἀφήσουνε στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ καὶ νὰλλάξουν ἀφέντη.

Ἡ ἀπόφασή τους αὐτὴ ἡ τρομερὴ δὲν ἔχει καμιά σκέψη οὔτε μὲ τὸ Οἰκονομικὸ πρόγραμμα τῆς Κυβέρνησης οὔτε μὲ τὴν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς. Δὲ διαφωνοῦν καθόλου στὰ δυὸ αὐτὰ ζητήματα μαζί της, μὰ δὲν εἶναι καὶ καμιά ἀνάγκη νὰ διαφωνήσουν. Στὰ ὕστερα καὶ οἱ ψηφοφόροι πού τους στείλανε στὴ Βουλὴ δὲν τους εἶπαν νὰ χάνουν τὸν πολύτιμο καιρὸ τους μὲ τέτια μικροπράγματα. Τί μας νοιάζει ἐμῶς τί γίνεται στὴ Μακεδονία καὶ τί οἰκονομικὸ χαντάκωμα παθαίνουμε. Τους βουλευτὰδες μας τους θέλουμε γιὰ τίς δουλιές μας, καὶ νὰ ὁ λόγος, τὸ ἀθάνατο ρουσφέτι, πού ἀναγκάζει τους τριχταπέντε νὰν τὸ συλλογίζονται σοβαρὰ πὼς πρέπει νὰ φύγουν ἀπὸ τὴ στρουγγα καὶ νὰ βροῦνε ἄλλον, πιὸ βολικὸ, στέλιγκα.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΛΙΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ
ΥΨΗΓΗΤΗΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ
ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 82
ΔΕΚΕΤΑΙ 3—5 Μ. Μ.

συχα στὸ τραπέζι, ἡ βροχὴ ἐπεφε ἀδιάκοπη· ἐγὼ καρτεροῦσα μ' ἀγωνία τὸ τέλος αὐτῆς τῆς σκηνῆς.

«Ἄξαρνα ὁ χωριάτης ἀνασηκώθηκε καὶ σ' ἕναν ὑπέρτατο ἀγῶνα, εἶπε :

— «Αὐ ! Τίγρη, πού διψᾷς αἷμα, ἄει κι' ἔνοια σου, δὲ θὰ πεθάνης καὶ ἐσύ, λυσσόσκυλο !

— Μίθυσες μωρὲ καὶ μιλάς ἔτσι ; εἶπε ὁ δασοφύλακας.

— Μίθυσα ; Κι' ἂν ἐπία ἐσύ πλέρωσες ; ἐσύ πού τρῶς τὸν ἄνθρωπο ; Ναί, παρ' ἐξλόγῳ μου, σκότωσέ με, μὰ θὰ πεθάνης κι' ἐσύ, θᾶρτη κ' ἡ δική σου σειρά. Τίγρη ! Καλὰ μωρὲ ! . . . Γιὰ χτύπα ! Γιὰ χτύπα !

Ὁ δασοφύλακας εἶταν ὀρθός.

— Χτύπα τὸ λοιπόν, ἐσκουζέ μὲ μάνητα ὁ χωριάτης.

Ἡ μικρὴ Οὐλέτα σηκώθηκε κι' αὐτὴ καὶ μπῆκε στὴ μέση.

— Σῶπα τώρα, κάνει ὁ δασοφύλακας καὶ προχωρώντας ἀρπάξε τὸν κλέφτη ἀπὸ τους ὤμους σὰ νᾶθελε νὰν τὸν τραντάξῃ ὅλο. Ἐτρεξα νὰ βοηθήσω τὸν κακμοίρη.

— Μὴν κουνηθῆς, ἀφεντικό, φώναξε ὁ δασοφύλακας.

Ο ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Ο ΕΜΠΟΡΟΣ

(Ὁ πρόλογος ἐνὸς βιβλίου πού τυπώνεται).

Νομοθεσία εἶναι ὅλοι μαζί οἱ νόμοι πῶχει μιὰ πολιτεία. Τους νόμους στὴ δικιά μας τὴν πολιτεία, τους φτιάχνει ἡ Βουλὴ καὶ τους ἐπικυρώνει μὲ τὴν ὑπογραφή του ὁ Βασιλεὺς. Τὴ βουλὴ τὴν κάνουν οἱ βουλευτὰδες, πού τους βγάζομ' ἐμεῖς, κ' εἶναι πληρεξούσιοι μας, καὶ γιὰ τοῦτο ὅτι αὐτοὶ κάνουν, εἶναι σὰ νὰ τὸ κάνομ' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι, καὶ ὅτι αὐτοὶ θέλουν, εἶναι σὰ νὰ τὸ θέλουν κ' οἱ ἴδι' οἱ πολῖτες. Οἱ νόμοι λοιπόν εἶναι ὅλωνε μαζί τῶν πολιτῶν τὸ θέλημα, κι' ὁ κάθε πολίτης ἔχει καθήκον νὰ ὑποταχθῇ σ' αὐτούς, ὅσον ἄδικοι καὶ σκληροὶ κι' ἂν εἶναι.

Καὶ γιατί πρέπει ὅλοι οἱ πολῖτες νὰ ὑποτάσσονται στους νόμους, ὅλες οἱ νομοθεσίες ἔχουνε γιὰ πρῶτο θεμέλιό τους γραμμένη τὴ διάτα ἀπὸς οἱ νόμοι εἶναι σὲ ὅλους γνωστοί» καὶ σὲ κανένα δὲ συχωρᾶνε νὰ πῆ πὼς δὲν πορεύτηκε σύμφωνα μὲ τὸ νόμο, ὅσο παλιὸς καὶ δυσκολονόητος κι' ἂν εἶναι, γιατί δὲν τὸν εἴξερε ἢ γιατί δὲν τὸν ἐνοίωσε.

Νὰ ξέρη ὅμως ἡ καὶ νὰ νοιώθῃ κανένας τοὺς νόμους, δὲν εἶναι καὶ τόσο εὐκόλο πρᾶμα. Στὸ ρωμαϊκὸ μάλιστα τὸ ψευτοβασίλειο, πού ὅπως μὲ τὴ γλώσσα μας ἀγωνιζόμαστε τόσα χρόνια ν' ἀναστήσομε μιὰ νεκρὴ, πρᾶμα ἀδύνατο, γιατί δὲ γίνονται νεκρανάστασες σήμερα, τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὴ νομοθεσία μας, στὸ μεγαλύτερο καὶ σπουδαιότερο μέρος ἀπ' αὐτὴ ἔχουμε βάλει μιὰ μούμια, τοὺς νόμους δηλ. τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων, πού γεννήθηκε ἐδῶ καὶ 1400 χρόνια καὶ σ' ἄλλους καιροὺς καὶ μὲ ἄλλα συνήθεια ἔζησε. Κι' ἀπαιτοῦμε νὰ ξέρη ὁ πολίτης νόμους τόσο παλιούς, τόσο ἀσυνήθιστους καὶ τόσο ἀταίριαστους μὲ τίς σημερινές ἰδέες, νόμου πῶχουνε γραφτεῖ σὲ γλώσσα ξένη—τὴ λατινική—κ' οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτούς, θαμμένοι μέσα στῶν βιβλιοθηκῶν τὴ σκόνη, ξεθάφτονται ἀπὸ μίρα σὲ μίρα, χωρὶς νὰ τους ξέρουν οὔτε αὐτὰ τὰ δικαστήρια, πού πολλές φορές ἔτυχε νὰ δικάσουνε μὲ νόμο, πού τὸν εἶχεν ἄλλος ἀντίθετός του καταργήσει.

Ἄλλ' εἴμαστε καὶ τὸ μεγαλύτερο τοῦ κόσμου

Μὰ τίποτα δὲ μὲ ρόβιζε: Εἶχα προχωρήσει κιόλα μὲ τίς γροθιές μπροστά, ὅταν γιὰ μεγάλη μου σαστιμάρα ὁ Μπιρούκος λύνει τὸ σκοινὶ πού εἶταν δεμένα τὰ χέρια τοῦ κλέφτη, ἐπειτα, πέρνοντάς τον ἀπὸ τὸ γιαντζ, ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ τὸν ἐσπρωξε ἔξω.

— «Ἄει στὸ διάολο κ' ἐσύ καὶ ἐξλόγῳ σου ἀκόμα, φώναξε, καὶ κοίτα μὴν πὰ καὶ σὲ ξαναλάχω.

Ὁ δασοφύλακας ξαναμπῆκε ἤσυχος στὴν κάλυβα του.

— Μπράβο, εἶπα στὸ Μπιρούκο, ἐσύ μ' ἔκαμες νὰν τὰ χάσω ! Εἶς' ἀφεντάρθρωπος.

— Ἄς εἶναι, ἀφεντικό, μοῦ λέει μὲ ἀπότομον τρόπο, μὴ μιλήστε γι' αὐτὸ σὲ κανένα. Πᾶμε νὰ σὰς ξεβγάλω τώρα πού ἐπάψε ἡ βροχὴ.

— «Αὐ ! Νὰ πού φεύγει, εἶπα ἀκούγοντας τὴν τελέγα πού περνοῦσε.

Μιὰν ὥρα ὕστερα χωρίστηκα ἀπ' τὸν Μπιρούκο στὴν ἄκρη τοῦ δάσου.

Μετάφραση Α. Δ.

χαρτοβασίλειο, καὶ σὰ νὰ μὴ φτάνῃ ὁ λαβύρινθος τῶν νόμων τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων, ἡ Βουλὴ κάθε μέρα ξεφουρνίζει νέους ἀστόχαστους νόμους κι' ἀντίθετους σ' τοὺς παλιότερους. Καὶ γιατί αὐτοὶ πού τους κάνουνε, δὲν ἔχουν καμιά γιὰ τὴν ἄλλη νομοθεσία ἰδίᾳ, γιὰ τοῦτο καὶ ἀταίριαστοι μ' αὐτὴ εἶναι οἱ νέοι νόμοι, καὶ δὲν ἀναφέρουνε καὶ ποιοὶ ἀπὸ τοὺς παλιούς καταργοῦνται. Καὶ γιὰ τὰ ἴδια τὸ πρᾶμα πολλές φορές τυχαίνει νάχουμε δυὸ, τρεῖς καὶ περισσότερους ἀκόμα νόμους, πού νὰ χτυποῦνται ἀναμεταξύ τους, καὶ νὰ χρειάζεται τοῦ Σολομῶντα ἡ σοφία γιὰ νὰ μαντέψῃ ποιὸς διάτες τους ἰσχύουν. Γιὰ τοῦτο ὁ ἀρεοπαγίτης κ. Β. Πικραδόπουλος στὸ νομικὸ περιοδικό, τὴ Θέμιδα, γράφει «τὸ ἐρμηνεύειν ἐλληνικοὺς νόμους εἶναι δυσκολώτερον καὶ τῆς ἐξηγήσεως τῶν χρησμάτων τῆς Πυθίας». Καὶ διηγῶνται γιὰ τὸ μακαρίτη τὸν Οἰκονομίδη, πού δὲ θὰ ξαναγεννήσῃ ὁ τόπος μας τέτιο σοφὸ νομικὸ, πὼς σὲ κάποια νομικὴ γνωμοδότηση πού τοῦ ζήτησαν, ἔγραψε τὴ γνώμη του, καὶ κατ' ἀπ' αὐτὴ τὴν παρατήρηση «ἐὰν νεώτερος νόμος δὲν μειορροῦθμισεν ἢ δὲν ἐτροποποίησε τὸν ἐρμηνευθέντα νόμον.» Καὶ λένε ἀκόμα πὼς σὰν τοῦ εἶχε μιὰ βολὰ τὸ ὑπουργεῖο ζητήσῃ νὰ κάμῃ ἕνα νόμο, πού βιάζοντανε νὰ τὸν παρουσιάσῃ στὴ Βουλὴ, αὐτὸς ἐγύρισε πίσω τὰ χαρτιά λέγοντας πὼς νόμοι δὲν μποροῦνε σὲ λίγες νὰ φτιαστοῦνε μέρες. Ἄλλ' εἶναι ἀλήθεια πὼς ὁ τμηματάρχης—γιατί αὐτοὶ γεννᾶνε τοὺς περισσότερους ἐρταμηνίτικους νόμους μας—σοφώτερο ἀπ' τὸν Οἰκονομίδη κεφάλι, σὲ λίγες ὥρες τὸν κατασκεύασε, γιατί σ' αὐτὸνε δὲ χρειάζοντανε τίποτε ἄλλο, παρὰ χαρτί, καλαμάρι καὶ πένα, κι' αὐτὰ τὰχε, γιατί πληρώνει καλὰ γιὰ γραφικὰ ἢ ψυροκόσταίνα.

Κ' ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴν κατάσταση ἔχουμε τὴν ἀπαίτησιν νὰ ξέρουνε τοὺς νόμους, κι' ὁ ψαρρὰς πού σ' ὅλη τὴ ζωὴ του ρίχνει σὲ κάποιο ρημονῆσι τὰ δίχτυα του καὶ δὲν ἐμάθε οὐτ' ἕνα ἀριθμὸ νὰ γράψῃ, ἀλλὰ μὲ στέιτουλες χαράζει σ' ἕνα ξύλο ἐπάνω τίς ὀκάδες τὰ ψάρια, πού δίνει σὸ βλισιδιάρη του, κι' ὁ γελαδάρης πού δὲν ἀφῆνε οὔτε μιὰ μέρα τὸ λόγγο καὶ τὰ ρουμάνια, κι' ὁ χωριάτης πού ἀπ' τὸ πρῶτ' ὡς τὸ βράδυ παιδεύεται μὲ τὸ γενί του, καθὼς κι' ὁ χωριάτης πού ξέρε νὰ διαβάξῃ, ἀλλὰ δὲν ἔχει οὔτε ἕνα βιβλίο ἀπλὸ καὶ στὴ γλώσσα του γραμμένο πού νὰ τὸ διαβάσῃ! Καὶ ὅμως ἔτσι ἔπρεπε νάναί, γιατί ἄλλοίμονο σ' ἕνα ἔθνος, ἂν ὁ κάθε πολίτης μπορούσε νὰ πῆ πὼς δὲν πρέπει νὰ τονε δικάσῃ ὁ νόμος αὐτός, γιατί δὲν τὸν ἔξερε. Θᾶχουμε τότε τὸ δικαίωμα νὰ διαλέμε τοὺς νόμους πού θέλουμε νὰ δικαστοῦμε.

Κι' ὁ ἄνθρωπος σὲ κάθε τῆς ζωῆς του βῆμα ἐνεργεῖ καὶ μιὰ πράξη, πού διατάζουν οἱ νόμοι πὼς πρέπει νὰ γίνεταί, καὶ σὰ δὲν πορευτεὶ σύμφωνα μ' αὐτούς, μεγάλο θὰ πάρῃ βλάβη. Γιατ' οἱ νόμοι δὲ γίνανε μονάχα γιὰ νὰ προστατεύουνε τοῦ πολίτη τὸ δικίον ἀλλὰ σὰν αὐτὸς τ' ἀμελήσῃ τοῦ τὸ κλέβουν καὶ τὸ δίνουνε στὸν ὀχτρό του. Ἄν π. χ. ὁ κηδεμόνας τ' ἀνήλικου τονε βλάβῃ στῆς περιουσίας του τὴν κυβέρνησι, ὁ ἀνήλικος εἴμπορεῖ νὰ ζητήσῃ ἀπ' αὐτὸν ἀποζημίωση σὰν κλεῖσῃ τὸ εἰκοσιένα. Ἄν ὅμως δὲν τὸ κάμῃ σὲ πέντε ἀπὸ τότε χρόνια, χάνει τὸ δικίον του κι' ὁ ὀχτρός του, ὁ κηδεμόνας του, ὠφελιέται τίς κλεψιές πού τοῦκαμε. Ἡ ἂν ἀφῆσῃ τὸ γείτονά σου καὶ σοῦ ζαπόσῃ γιὰ 30 χρόνια τὸ σπιτι σου, τόχασες καὶ γίνετ' αὐτὸς νοικοκύρης. Ἡ ἂν ἀφῆσω καὶ περάσῃ ἕνας χρόνος πού μοῦ καταπλάκωσαν τ' ἀμπέλι μου, δὲ δύναμαι νὰ ζητήσω πὰ τὴν κατοχὴ του, ἀλλὰ πρέπει νὰ τοῦ κάμω ἀγωγή γιὰ τὴν κυριότητα, πῶχει καὶ ἄργητα καὶ δυσκολίες μεγαλύτερες στὰ δικαστήρια. Ἡ σὰν εἶσαι ὑπάλληλος καὶ δὲ δηλώσῃς τὸ γάμο σου, ἡ γυναῖκα σου θὰ κιν-